EUROOPAN PARLAMENTTI

2004 *2009*

Kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunta

14.6.2007

TYÖASIAKIRJA

vuoden 2008 talousarviosta: pääluokka III, komissio

Kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunta

Esittelijä: Bárbara Dührkop Dührkop

Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen (osasto 18) vuoden 2008 budjetti on 746,72 miljoonaa euroa, mikä vastaa 11,2 prosentin lisäystä vuoteen 2007 verrattuna.

I. Ohjelmat/rahastot

Ohjelmakauden 2007–2013 uusien ohjelmien osalta tilanne oli toukokuun 2007 lopulla seuraava:

- ***Perusoikeudet ja oikeusasiat:***

Kuulemismenettelyssä käsitellyt *rikosoikeutta* sekä *perusoikeuksia ja kansalaisuutta* koskevat erityisohjelmat on hyväksytty.

Ensimmäisessä käsittelyssä ei päästy yhteisymmärrykseen *yksityisoikeutta* sekä *huumetorjuntaa ja tiedotusta* koskevista erityisohjelmista, jotka käsiteltiin yhteispäätösmenettelyssä (erimielisyys komitologiamenettelyn suhteen). Neuvoston oli määrä hyväksyä yhteiset kannat 12. kesäkuuta.

- ***Yhteisvastuu ja maahanmuuttovirtojen hallinta:***

Neuvosto hyväksyi yhteispäätösmenettelyssä käsitellyt kolme rahastoa (ulkorajarahasto, pakolaisrahasto ja palauttamisrahasto) toukokuussa 2007.

Neljättä rahastoa (kolmansien maiden kansalaisten kotouttamisrahasto) koskevaa ehdotusta ei ole vielä hyväksytty.

- ***Turvallisuus ja vapauksien suojelu:***

Rikosten ehkäisemistä ja torjuntaa sekä *terrorismin ehkäisemistä, torjuntavalmiutta ja seurausten hallintaa* koskevat erityisohjelmat hyväksyttiin helmikuussa 2007.

Palauttamisrahaston perustamista koskevan ehdotuksen hyväksynnän yhteydessä parlamentti ilmaisi huolestuneisuutensa ja korosti, että se katsoo palauttamisdirektiivin olevan tarpeen palauttamisrahaston toteuttamiseksi. Koska vaikuttaa siltä, että neuvosto ei hyväksy palauttamista koskevaa direktiiviä vuoden 2008 alkuun mennessä (jolloin palauttamisrahaston on määrä aloittaa toimintansa), esittelijä ehdottaa palauttamisrahastolle vuodeksi 2008 osoitetun summan laittamista varaukseen kunnes palauttamisdirektiivi on annettu.

Yhteisvastuuta ja maahanmuuttovirtojen hallintaa koskevaan yleisohjelmaan kuuluvissa yhteispäätösmenettelyssä käsiteltävissä kolmessa erityisohjelmassa (sekä neuvoston päätösluonnoksessa kolmansien maiden kansalaisten kotouttamista koskevan rahaston perustamiseksi sellaisena kuin parlamentti on sen hyväksynyt) vaaditaan, että komissio "*antaa **ohjeet** tämän päätöksen nojalla myönnetyn rahoituksen **näkyvyyden varmistamisesta***" (palauttamisrahastosta, pakolaisrahastosta ja ulkorajarahastosta annettujen päätösten 33 artiklan 6 kohta). Esittelijä haluaa kysyä komissiolta, onko se laatinut mainitut ohjeet ja mikäli näin ei ole, koska se tapahtuu.

Mitä tulee rahastoihin, joita ei ole vielä hyväksytty (*yksityisoikeutta* sekä *huumetorjuntaa ja tiedotusta* koskevat erityisohjelmat ja *kolmansien maiden kansalaisten kotouttamista koskeva rahasto*), yleinen käytäntö on ottaa määrärahat **varaukseen** kunnes rahastoilla on oikeusperusta.

Schengen- ja Kaliningrad-järjestelyt: Oikeuden, vapauden ja turvallisuuden pääosaston toimintakertomuksen mukaan "*ulkorajarahasto tukee kaikkia jäsenvaltioita ulkorajojen ja viisumipolitiikan alan taloudellisesta taakasta selviytymisessä. Tähän kuuluu Viron, Unkarin, Latvian, Liettuan, Puolan, Slovakian tasavallan ja Slovenian tukeminen Schengenin säännöstön täytäntöönpanossa ja ulkorajavalvonnan tehostamisessa (joita tuettiin vuoden 2006 loppuun asti Schengenin järjestelyssä), sekä Liettuan avustaminen henkilöiden vapaan liikkuvuuden takaamiseksi unionissa (jota tuettiin vuoden 2006 loppuun asti Kaliningradin järjestelyssä)*." Jos kerran molemmat järjestelyt katetaan nykyisin ulkorajarahastosta, voidaan kysyä, miksi näiden järjestelyjen budjettikohdat on vuoden 2008 talousarviossa varustettu edelleen p.m.-merkinnällä sen sijaan, että niihin olisi merkitty viiva (-).

II. Schengenin tietojärjestelmä (SIS) / viisumitietojärjestelmä (VIS)

Toisen sukupolven Schengenin tietojärjestelmän (SIS II) täytäntöönpanon viivästymisen vuoksi joulukuussa 2006 kokoontunut oikeus- ja sisäasioiden neuvosto päätti laajentaa nykyistä SIS 1+ -järjestelmää uusiin jäsenvaltioihin, jotta voitaisiin välttää tarkastusten sisärajoilta poistamisen lykkääntyminen. Tähän asti **SIS 1+** -järjestelmän rahoittivat jäsenvaltiot, mutta vuoden 2008 talousarviossa (budjettikohta 18 02 04 02) se rahoitetaan yhteisön budjetista (SIS II, joka on EU:n tietokanta, tullaan rahoittamaan EU:n talousarviosta). Oikeuden, vapauden ja turvallisuuden pääosaston toimintakertomuksessa annetaan seuraava selitys: "*komissio saattaa joutua tilanteeseen, jossa SIS 1+ -järjestelmän siirtäminen s-Testa-verkkoon on välttämätöntä. Tässä tilanteessa komission olisi rahoitettava ja hallinnoitava SIS 1+ -järjestelmän tietoliikenneinfrastruktuuria s-Testa-verkossa väliaikaisena varasuunnitelmana siltä varalta, että SISNET-sopimusta ei voida jatkaa eivätkä jäsenvaltiot ole valmiita siirtymään SIS II:een marraskuun 2008 loppuun mennessä. Tämä EU:n yleisestä talousarviosta rahoitettava varasuunnitelma saatetaan joutua toteuttamaan niin, että tietoliikenneinfrastruktuuri on toiminnassa viimeistään 13. marraskuuta 2008, jolloin nykyisen SISNET-sopimuksen voimassaolo päättyy. (...) 7,620 miljoonan euron kokonaissummaan sisältyy s-Testa-verkon perustaminen ja testaus SIS 1+ -järjestelmän toimintaa varten, siirtyminen SIS-tietoliikenneinfrastruktuurista (SIS 1+ ja SIRENE) uuteen s-Testa-verkkoon, sekä SIS 1+ toiminnot s-Testa-verkossa. Toimintaa jatketaan marraskuuhun 2009 saakka tai kunnes SIS II otetaan käyttöön riippuen siitä, kumpi ajankohta on aikaisempi.*" Esittelijä haluaa kysyä komissiolta, mihin kyseinen muutos perustuu ja mikä on sen oikeusperusta.

Vuoden 2007 talousarviossa parlamentti pyysi lisätietoja VIS- ja SIS-järjestelmien **hallintojärjestelyistä**[1] ja vaati muun muassa **oikeusperustan** puutteellisuudesta[2] johtuen, että osa VIS- ja SIS-järjestelmiin osoitetuista varoista otetaan varaukseen. Esittelijä toivoo tietoa asian edistymisestä. Mikäli ongelmia ei ole ratkaistu, parlamentti voisi päättää jälleen siirtää osan varoista varaukseen.

[1] SIS II (komission sekä järjestelmän hallinnoinnista vastaavan jäsenvaltion välisen sopimuksen yksityiskohtien puuttuminen) ja VIS (VIS-järjestelmän hallintojärjestelyjen yksityiskohtien puuttuminen).
[2] VIS ja SIS (SIS II ja VIS -järjestelmien yhteentoimivuuden oikeusperustan puuttuminen), VIS (seuraavilta toimilta puuttuu oikeusperusta: tietokannan luominen oleskelulupia varten, passitietokannan luominen, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin pääsy tietoihin sekä rajahallinto (maahantulo-maastapoistuminen)).

III. Virastot

Komission antaman tiedon mukaan kaikille LIBE-valiokunnan vastuulla oleville virastoille[1] on myönnetty niiden pyytämät määrärahat.

Nopeiden rajainterventioryhmien perustamista koskevan asetuksen hyväksymisen huomioon ottaen, esittelijä haluaa kysyä, katsotaanko Frontexille osoitetut varat riittäviksi (sillä se tulee rahoittamaan näiden ryhmien toimintaa).

IV. Muut kysymykset

- **Valmistelutoimi "Siirtolaisuuden hallinta – käytännön solidaarisuutta"**:
Oikeuden, vapauden ja turvallisuuden pääosaston toimintakertomuksessa todetaan, että "*vuonna 2007 Euroopan parlamentti on käynnistänyt vuoden kestävän valmistelutoimen "Siirtolaisuuden hallinta – käytännön solidaarisuutta", joka kattaa erityisesti vuonna 2006 päättyneiden palauttamiseen liittyvien valmistelutoimien ja vuonna 2008 toimintansa aloittavan palauttamisrahaston välisen ajan.*"

Kyseinen valmistelutoimi ei kuitenkaan koostu vain laittomasti oleskelevien henkilöiden palauttamisesta, vaan siihen kuuluu tiedotuskampanjoiden rahoittaminen alkuperämaissa ja jäsenvaltioiden tukeminen laittomien maahanmuuttajien vastaanottamisessa. Komission tulkinta on valmistelutoimen toteuttamisen kannalta huolestuttava.

- **Tietojenvaihto Prümin sopimusta koskevan päätöksen nojalla**:
Kyseisen päätöksen nojalla tietojenvaihto tapahtuu TESTA II -verkossa (hallintojen väliset Euroopan laajuiset telemaattiset palvelut). On korostettava, että komissio on vastuussa viestintäverkostosta. Esittelijä haluaa tietää, osallistuuko yhteisö kyseisen päätöksen täytäntöönpanon rahoitukseen (esim. uusien TESTA II -yhteyspisteiden perustaminen tai tietokantojen ja TESTA-yhteyspisteiden välisten turvallisten yhteyksien luominen).

- **Euroopan muuttoliikkeiden verkosto** (budjettikohta 18 03 05):
Euroopan muuttoliikkeiden verkosto aloitti toimintansa vuonna 2002 pilottihankkeena ja se muutettiin sittemmin (vuonna 2003) valmistelutoimeksi. Esittelijä haluaa tietoa verkoston oikeusperustasta sekä arvioinnin sen saavutuksista.

- **Lapsen oikeuksien eurooppalainen foorumi**:
Tiedonannossaan "*Tavoitteena lasten oikeuksia koskeva EU:n strategia*"[2] komissio esitti sellaisen foorumin perustamista, johon osallistuisivat kaikki asian kannalta merkitykselliset sidosryhmät (jäsenvaltiot, YK:n järjestöt, Euroopan neuvosto, kansalaisyhteiskunta ja itse lapset) ja joka tarjoaisi mahdollisuuden vaihtaa parhaita käytäntöjä. Foorumiin kuuluisi noin sata jäsentä, jotka kokoontuisivat kerran tai kahdesti vuodessa. Sen yhteydessä toimisi säännöllisesti kokoontuva aikuisten ohjausryhmä, joka vastaisi täysistuntojen valmistelusta.

---

[1] Euroopan perusoikeusvirasto, Frontex, Eurojust, Cepol sekä Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskus EMCDDA.

[2] KOM(2006) 367, 4. heinäkuuta 2006.

Koska erityistä oikeusperustaa lasten oikeuksien turvaamiseksi ei ole olemassa, esittelijä ehdottaa, että foorumin rahoittamiseksi käynnistetään pilottihanke tai valmistelutoimi.